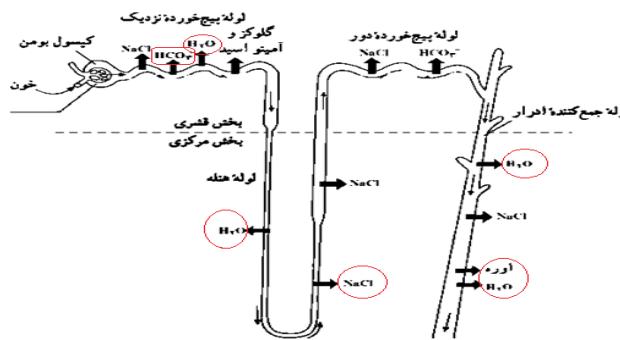

ویژه‌ی دانش آموزان خاص، هرگونه کپی برداری ممنوع!

جمع بندی فصل ۷دوم(کلیه‌ها)

مکانیسم بازجذب:

۹۹٪ مواد تراویش شده به درون نفرون مجدداً در شبکه دوم مویرگی بازجذب می‌شوند، برخی در جهت شبکه غلط خود(انتقال غیرفعال) و برخی هم در خلاف شبکه غلط(انتقال فعل) وارد خون می‌شوند. موادی که داخل دایره قرار دارند بطور غیرفعال و ماقبل بصورت فعل بازجذب می‌شوند.

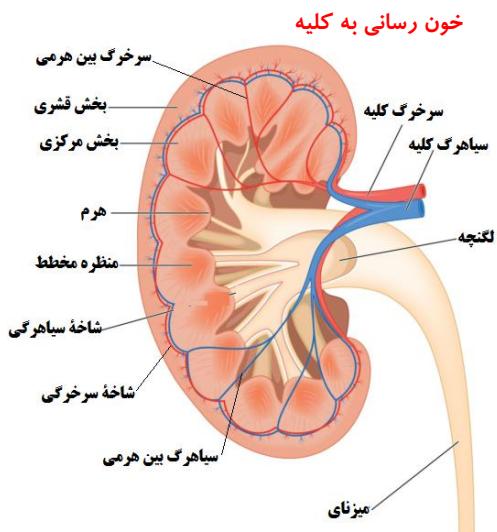
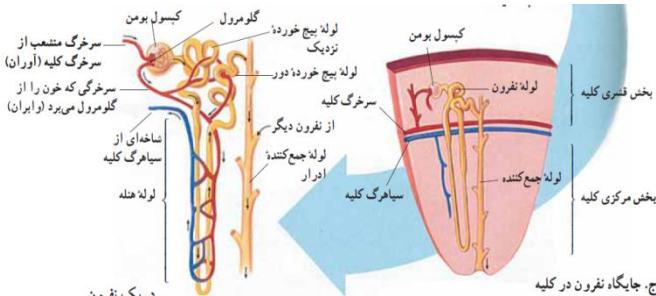

تنظیم PH: با خوردن غذاهای جانوری یا در اثر دیابت شیرین به دلیل اسیدی شدن خون، کلیه‌ها H^+ دفع می‌کنند ولی با خوردن غذاهای گیاهی، PH خون قلیایی می‌شود در این حالت کلیه‌ها باید کربنات دفع می‌کنند.

تخليه ادرار: بعد از تجمع ادرار در مثانه، دیواره آن کشیده شده و انعکاس تخليه ادرار فعل می‌شود: اسفنگتیر داخلی ماهیچه صاف حلقوی در مثانه قرار دارد و تحت تاثیر اعصاب خودمحختار قرار دارد ولی در میزراه، ماهیچه مخطط حلقوی است تحت تاثیر اعصاب پیکری و با کنترل مراکز عصبی مغز و به صورت ارادی انعکاس تخليه ادرار را تسهیل یا مهار می‌کند.

دیالیز: در عمل دیالیز خون از سیاهرگ گرفته می‌شود چون سرخرگ باریک است و برای این اتصال مناسب نیست. اتصال سرخرگ به سیاهرگ برای تامین نیروی فشار است. غشای دیالیز نوعی ماده پلی مر شبهی کاغذ سلوفان است. افراد که کلیه خود را از دست داده اند، هفته‌ی سه بار و هر بار به مدت ۵ ساعت با دستگاه دیالیز می‌کنند.

*بیشترین مواد دفعی در گیاهان شامل آب، O_2 و CO_2 است که از طریق انتشار از روزنه‌ها دفع می‌شود. مواد دفعی در گیاهان علفی بیشتر در واکوئل یا دیواره تجمع می‌یابند. و برخی از آن‌ها نقش دفاعی دارند. مغز گیاهان چوبی مرده است و مواد دفعی ذخیره می‌کند.

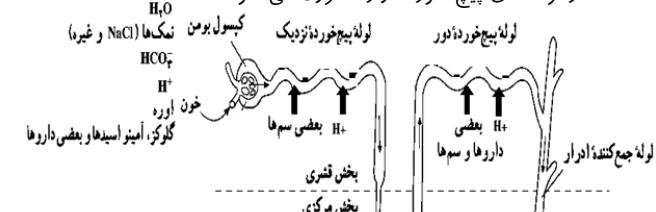

تشکیل ادرار = بازجذب - (ترشح + تراویش)

ترشح و تراویش دو فرآیندی اند که موجب خروج مواد از خون می‌شوند.

تراویش با نیروی فشار خون عمل می‌کند لذا پروتئین‌های خون و گلبول های قرمز در برابر این نیرو نوعی مقاومت ایجاد می‌کنند و از خروج مواد جلوگیری می‌کنند، تراویش موجب خروج مواد از دیواره‌های گلومرول و کپسول می‌شود، هردو دیواره از جنس بافت سنگفرشی ساده‌اند. **ترشح** فرآیندی کاملاً فعل است و مواد (پتاسیم، H^+ , سم و بعضی داروها) بواسطه

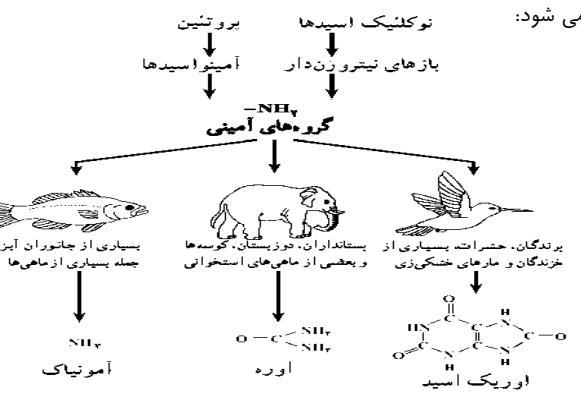
صرف ATP از لوله‌های پیچ خورده وارد نفرون می‌شوند:

محیط داخلی: در جانوران پرسلوی محیط داخلی شامل خون، مایع میان بافتی، لغف و یا همولنف می‌باشد.

هوموستازی: مجموعه اعمالی که در بدن جانداران پرسلوی رخ می‌دهد تا شرایط محیط داخلی از قبیل مقدار آب، نمک، pH ثابت باقی بماند.

* از تجزیه اسیدهای نوکلئیک و پروتئین‌ها (به خصوص آمینواسیدها) **گروه آمینی** تولید می‌شود که **برحسب زیستگاه** جاندار به شکل‌های مختلف دفع می‌شود:

تولید با هزینهٔ مصرف ATP: اوریک اسید < اوره < اوریک اسید سمتی و دفع آب: آمونیاک < اوره < اوریک اسید

***کرم پهن پلاتاریا** از همه سلول‌های سطحی بدن خود NH_3 دفع می‌کند.

***وزغ‌ها** در آب آمونیاک ولی در خشکی اوره دفع می‌کنند.

***بسیاری از ماهی‌ها** از آبشنش‌های خود آمونیاک دفع می‌کنند.

***کلیه‌های انسان**، اوره، اوریک اسید و کراتینین دفع می‌کند. کلیه‌های انسان به صورت قرینه در دو طرف ستون مهره‌ها و در بخش پشتی شکم قرار دارد. هر کلیه دارای یک میلیون نفرون است.

***نفرون‌ها** از محظوظهٔ بسته کپسول بومن، لوله‌های پیچ خورده و لوله‌های تک‌شده اند. سکل و کار سلول‌های بافت پوششی نفرون در هر بخش متفاوت است. لوله‌های در بخش مرکزی کلیه قطر باریکی دارد.

***نفرون** در انتهای **لوله‌ی جمع کننده ادرار** متصل می‌شود که ادرار را به **لکنجه** می‌ریزد. حرکات دودی ماهیچه‌های **میزانی** ادرار را به مثانه می‌ریزد در برخ عرضی کلیه دو بخش **قشری** و **مرکزی** دیده می‌شود، بخش قشری منظره دانه دار و بخش مرکزی دارای هرم‌های مخطوط است.